



अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

तर्फ : ३१ / अंक : ३६ / २०७८ चैत २५ गते शुक्रबार

/ Apr 8, 2022 / कूल्य रु. १०/-

गठबन्धन नभए हामी
धुलोपिठो हुन्छौं : दाहाल

काठमाडौं। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले आफ्नो पार्टीले काग्रेससँग गठबन्धन नगरेको खण्डमा स्थानीय तहको निर्वाचनमा धुलोपिठो हुने स्वीकार गरेका छन्। पाँच दलिय गठबन्धन गरेर नेकपा एमालेलाई सिद्धांतने खेलमा लागेका दाहालले हाले बुटवल पुगेर पत्रकारहरूसँग वोल्टे उक्त कुरा बताएका हुन्। पाँच दलिय गठबन्धनमा रहेको र सत्ताको समेत सहभागी भएको माओवादी केन्द्रले एकले निर्वाचनमा जाने हिम्मत गरेना पाँच दलिय गठबन्धनमा रहेको र सत्ताको नेतृत्वकर्ता दल नेपाली काग्रेसले माओवादी केन्द्र र नेकपा एमालेवाट विभाजित गराईएको नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टीलाई वैर्तीणी तारिदिनु पर्ने भएको छ। सत्ता गठबन्धनमा रहेका कुनै पनि दलले एला

>>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न सकिन्छ।

सरकारी दुक्टीको व्यापक दुरुपयोग

काठमाडौं। स्थानीय तहको निर्वाचन नजिकै सँगै राज्यको दुकुली दोहन गर्ने क्रम बढेको छ। प्रधानमन्त्री देखी मन्त्रीहरूसम्म प्राय प्रत्येक दिन हेलिकप्टर चढेर आ आफ्नो जिल्ला पुग्ने गरेका छन्। राजनीतिक दलहरूले स्थानीय तहको निर्वाचनको परिमाण आफ्नो पक्षमा पार्न अहिले देखी नै मतदातालाई प्रभाव पार्ने गरी विभिन्न खालका विकासका आश्वासनहरू दिई रहेका छन्। मन्त्रीका नाममा सरकारी दुकुली खर्च गरेर उडाइने हेलिकप्टरमा राजनीतिक दलका नेता तथा कार्यकारीहरू खालखाल गरेर उडाइने गरीएको छ। एक जना मन्त्री जिल्ला भ्रमणमा जाँदा ५ देखी १५ जना सम्मन्त्री सँगै जिल्ला भ्रमण गर्ने गरेका हुनाले उनीहरूको सम्पूर्ण खर्च सम्बन्धीत मन्त्रालयबाटे व्यहोरिने गरीएको सम्बन्धीत

>>> बाँकी ८ पेजमा

के गरेको प्रधानमन्त्रीज्य ?

काठमाडौं। पुस २७ गते नेपाल निर्माता बडामहाराजाजिराज पृथ्वीनारायण शाहको शालिकमा माला लगाउन सकिन्दैन भनेर पनिहेन प्रधानमन्त्रीले भारतका वापु महात्मा गान्धी जयन्तीमा मालामात्र चढाउन पुगेनन्, शीर पनि भुकाएर श्रद्धा प्रकट गरेको देखियो। हाले भारत भ्रमणमा गएका प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा दिल्लीको राजघाट पुरागार्थीलाई फुलगुच्छामात्र चढाएनन्, सम्पूर्ण श्रद्धालुकि गरेको पनि देखियो।

विश्लेषकहरूले भनेका छन् जसले जन्मदिने मातापिता चिन्दैन, त्यस्तालाई कसरी सुपुर्व भन्ने ? नेपाल निर्माण गरिदिएका थिए र पाँचौपट्ट प्रधानमन्त्री बन्न पाए। अहिले आएर यिनै प्रधानमन्त्री नेपाल निर्मातालाई अपमान गरेर विदेशीका आदर्शलाई सम्मान गरिरहेका देखिन्छन्। हो, विश्वका सबै आदर्शको सम्मान हुनुपर्छ, तर आफ्नो पहिचान, आफ्नो देशको निर्मातालाई त यति धेरै अपमान गरेकोमा नेपाली जनताले निको मानेका छैनन् त्यसैले उनीहरू भन्न थालेका छन् थक्क सरकार।

देउवा सरकार मुल्यवृद्धि रोक्न असफल

काठमाडौं। पाँच दलिय गठबन्धनको शेरबहादुर देउवा नेतृत्वको सरकार चौतारी रुपमा आलोचनाको पात्र बन्दै गएको छ, महीले गर्दा जनताको ढाड सेकिएको भएपनि मंकहीले नियन्त्रण गर्न सरकारले कुनै ठोस योजना त्याउन सकेको छैन। दिनांकितिन मुल्य वृद्धि भई रहेपनि सरकार भने जसरी भएपनि स्थानीय तहको निर्वाचनमा आफ्नो प्रभाव बढाउने खेलमा मात्र सिमित भएको छ विदेशी मुद्रा सञ्चित घट्टै गएको छ। देउवा सरकार गठन हुदा १३ महिनालाई आयत धान्न सक्ने अवस्थामा विदेशी मुद्रा सञ्चित रहेकोमा अहिले घट्टै ६ महिनाको आयत धान्न सक्ने अवस्थामा विद्युत खरेजाने अवस्थामा पुगेको छ। सरकारले उसले संघीयताको पक्षधरहरू सँग गठबन्धन गरेपछि जनमोर्चाको रहस्य

>>> बाँकी ८ पेजमा

दाहाल भनेका माओवादी केन्द्र माओवादी केन्द्र भनेको दाहाल



काठमाडौं। माओवादी केन्द्रको महाधिवेशन सम्पन्न भएको लामो समय भईसक्दा पनि उत्त पार्टीका पदाधिकारीहरू चयन हुन सकेका छैनन् भने पार्टीलाई अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालको एकलाई निर्णयमा सञ्चालन गरीदै आएको छ। पदाधिकारी चयन हुँवा पार्टीमा असनुचित जनिने र त्यस्ते गर्दा स्थानीय तहको निर्वाचनमा प्रभाव पर्ने डरले गर्दा अध्यक्ष दाहालले पदाधिकारी चयन गर्ने सकिरेका छैनन्। केन्द्रीय समितिको बैठक सम्म राख्न सकेका छैनन्। दाहालले आफैने पार्टीका नेताहरूलाई विश्वासमा लिनु नसकेका र पार्टी एकलै हाँक्कु भन्ने सपना देखीरहेका छन् भने त्यो स्वयम दाहाल कै लागि दुर्भाग्यको विषय हुन सक्छ। पार्टीका अन्य पदाधिकारीहरूमा खासै विवाद नभएपनि पार्टीको महामन्त्रीमा विवाद उत्पन्न भएको छ। पार्टीका दुई प्रभावशाली

नेताहरू वर्षमान पुन र अर्थमन्त्री समेत रहेका जन्मदिन शर्मा महामन्त्रीका प्रवल दावेदार रहेका छन्। पार्टीमा उपाध्यक्षमा नारायणकाजी श्रोष्ट रहने प्राय निश्चित रहेको जस्तो देखिएको छ। उर्जा मन्त्री पम्का भुसालले समेत महामन्त्रीमा दावेदारी गरेपछि दाहालले स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न नभएसम्म पदाधिकारी नै नवनाउने निर्णय गरेको एक सुत्रले दावी गरेको छ।

माओवादी केन्द्रले तत्कालै कुनै निर्णय गर्नु परेमा अध्यक्ष दाहालले नै निर्णय गर्ने गरेका हुनाले माओवादी केन्द्र भनेको अध्यक्ष दाहाल र अध्यक्ष दाहाल भनेको माओवादी केन्द्र कै रुपमा बुकिन थालेको छ। पार्टी अध्यक्ष दाहालले एकलै निर्णय गर्नु भनेको पार्टी पद्धति विपरीतो कार्य हो। वैद्यानिक समिति समेत नरहेको अवस्थामा एउटा

>>> बाँकी ८ पेजमा

राप्रपा नेपालले बोक्यो जनताको एजेण्डा

काठमाडौं। राप्रपा नेपालले स्थानीय तहको चुनावको लागि जनताका आवाजलाई समेतर घोषणापत्र तयार गरेको छ। यो घोषणापत्र ७७ जिल्लामै पठाइने र यही घोषणापत्रमा प्रतिवद्धता जनाएर जनतासँग भोक्ता मान्ने रणनीति राप्रपा नेपालको रहेको छ। राप्रपा नेपालको प्राथमिकता के छन् ? -शिक्षा, स्वास्थ्यमा उच्चतम लगानी, रोजगारी सिर्जनामा जोड, सनातन धर्म संस्कृतिको रक्षा, पुर्वाधार विकास, कृषिमा आत्मनिर्भरता।

अध्यक्ष कमल थापाले भनेका छन् अन्याय, अपमान र आस्थाको विवरन सहनु कायरता हो। क्षणिक स्वार्थमा भुल्नु स्वर्थम होइन। यसकारण राप्रपा नेपाल राष्ट्रवादी आन्दोलनको संवाहक हो, यो पार्टीमा सबैलाई हार्दिक स्वगत छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रभु उन्नती मुद्दती मेहेनतको कमाईमा थप उच्च ब्याजदर स्वदेशमै



prabhu bank

Remittance Fixed Deposit

मा उच्चतम् ब्याजदर

12.03%

साप्ताहिक ब्याजदर

ओआईसी विदेश मन्त्रीहरू मोट

चौधरी जी

इस्लामिक सहयोग संगठन (ओआईसी) को एक संस्थापक सदस्यको रूपमा, पाकिस्तान मुस्लिम विश्वको संबोधना प्रभावकारी र प्रतिनिधि आवाजको रूपमा ओआईसीको वास्तविक क्षमतालाई साकार पार्ने दृष्टिकोणमा प्रतिबद्ध छ ।

ओआईसी को एक संस्थापक सदस्यको रूपमा, पाकिस्तानले संगठनको विकास र यसको बड़ा उद्देश्यहरूको प्रवर्द्ध धनमा सधैं महत्वपूर्ण भूमिका खेलको छ।

सेप्टेम्बर १९६९ मा ओआईसी गठन भएदेखि गत पाँच दशकहरूमा, पाकिस्तानले ओआईसी को सुदृढीकरणमा अमूल्य योगदान पुर्याउँदै धेरै सम्मेलनहरू आयोजना गरेको छ। यहाँ उल्लेख गर्नु सान्दर्भिक छ कि ओआईसीका ५७ सदस्य राष्ट्रमा विश्वको कुल जनसंख्याको ८० प्रतिशतभन्दा बढी मुस्लिम छन् ।

पाकिस्तानले १९ डिसेम्बर २०२१ मा अफगानिस्तानको मानवीय स्थितिमा ओआईसी विदेश मन्त्री परिषदको ज्ञात औ असाधारण सत्रको आयोजना गरेको थियो।

ओआईसी को प्लेटफर्मबाट इस्लामिक उम्माको एकतालाई सुदृढ़ पार्न आफ्नो सकारात्मक योगदानको निरन्तरतामा, पाकिस्तानले देशको अर्को अभियक्तिको रूपमा २२-२३ मार्च हण्ड्द मा इस्लामाबादमा ओआईसी विदेश मन्त्री परिषदको ४८ औ सत्रको आयोजना गर्ने गैरेव पनि प्राप्त गरेको छ। इस्लामिक ऐक्यबद्धता र सहयोग प्रवर्द्धन गर्न आफ्नो बहुमूल्य योगदान जारी राख्न सक्रिय भूमिका। ओआईसी विदेश मन्त्रिपरिषद को बैठक, तथापि, प्यालेस्टाइन र भारतीय गैरकानुनी रूपमा कब्जा गरिएको जम्मू कश्मीरका जनतालाई उनीहरूको आत्मनिर्णयको अविभाज्य अधिकार, इस्लामोफोबियाको बढ्दो प्रवृत्ति र निरन्तर रूपमा अस्वीकार गरिए आएकाले इस्लामिक संसारका लागि एक महत्वपूर्ण मोडमा आयो विश्वको धेरै भागहरूमा

मुस्लिम समुदायहरूलाई धम्की दिने घृणायुक्त भाषणहरू र लाखौं अफगानीहरू मानवीय र आर्थिक सकटको बीचमा अनिश्चित भविष्यको सामना गरिरहेका थिए। यहाँका जनताले उत्साहका साथ अर्को पाकिस्तान दिवस मनाइरहेका बेला ओआईसीका विदेशमन्त्रीहरू पाकिस्तान आएका थिए।

उनीहरूले आयोजक पाकिस्तान सरकार र जनतालाई बधाई दिए र राष्ट्रपति डा आरिक अल्ली, प्रधानमन्त्री

इमरान खान र रक्षा बलका प्रमुखहरूका

छलफल गरी पारित गरे।

ओआईसीका महासचिव हिसेन ब्राह्म ताहाले आफ्नो सम्बोधनमा कश्मीर र प्यालेस्टाइनका मुद्दाहरूका साथै इस्लामिक विश्वका अन्य समस्याहरू र विन्ताहरूलाई हाइलाइट गरे र स्पष्ट रूपमा भने कि एष अगस्ट दण्डाङ्क को भारतको एकपक्षीय कारबाही जम्मू र कश्मीरको आफ्नो कब्जामा रहेको भूभागमा भएको उल्लङ्घन थियो। संयुक्त राष्ट्र सुरक्षा परिषदका प्रस्तावहरू जुन सात दशकभन्दा बढी समयसम्म पनि नयाँ दिल्लीले कायान्वयन



साथमा देशको सैन्य शक्तिलाई प्रभावशाली र उचित रूपमा प्रदर्शन गरिएको पाकिस्तान दिवस परेड पनि देखो। उनीहरूमा विशेष अतिथिका रूपमा निमन्त्रण गरेका विनियौं विदेशमन्त्री पनि सहभागी थिए। ओआईसीका पराष्ट्र मन्त्री परिषदको बैठकको बैठक आयोजक विदेशमन्त्री शाह महमूद कुरेशी र ओआईसीका महासचिव हिसेन ब्राह्म ताहाले सञ्चालन गरेका थिए।

मुट आफैले इस्लामिक संसारको विशेष गरी भारतीय अवैध रूपमा कब्जा गरिएको जम्मू र कश्मीर, प्यालेस्टाइन र अफगानिस्तानलगायतका व्यापक विद्युतहरू र सरोकारहरूमा विस्तार गरेको थियो। दुई दिनसम्म चलेको छलफलमा सहभागीहरूले आयोजक पाकिस्तानद्वारा प्रायोजित र सह-प्रायोजित २० वटा प्रस्तावहरूसहित १४० वटा प्रस्तावहरू

नगरेको छ। इजरायलले भूमिमा अवैध कब्जा गरेर प्यालेस्टाइनी जनताको जातीय सफाइको कडा निन्दा गर्दै उनले इजरायली कारबाही अन्तर्राष्ट्रिय कानुन र समस्याको शान्तिपूर्ण समाधानका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघको प्रस्तावको घोर विपरित भएको बताए। संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले सो अवसरमा आफ्नो भिडियो सन्देशमा राष्ट्रसंघ र ओआईसीबीच बहुपक्षीय सहयोग, संवाद र ऐक्यबद्धताका मूल्यमा आधारित दशकौ पुरानो सम्बन्ध रहको बताए।

विशेष अतिथिका रूपमा बोल्दै चिनियाँ विदेशमन्त्री वाड शीले आफ्नो देश इस्लामिक विश्वसंग सहकार्यका लागि तयार रहेको, क्षेत्रीय सुरक्षा, स्थायित्व र विकासका लागि काम गर्ने प्रस्ताव राख्दै चीनले चार सय अर्ब अमेरिकी डलरको

दूलो लगानी गरेको उल्लेख गरेका छन्। मुस्लिम संसारका टण भन्दा बढी परियोजनाहरू र बहुपक्षीयतालाई बढावा दिने मुठमा भाग लिए।

आफ्नो मुख्य सम्बोधनमा, प्रधानमन्त्री महारान खानले भने कि हामीले कश्मीरी र प्यालेस्टाइनलाई असफल बनाएका छौं, इस्लामिक देशहरू बीच एकता प्रवर्द्धन गर्न आवान गरिएको छ, इस्लामोफोबियाको खतरालाई वास्तविकताको रूपमा स्वीकार गरिएको देखा खुम्ली थिए।

कश्मीर र प्यालेस्टाइनको लागो समयसम्म समाधान नभएको कुरा पनि औल्याए मुद्दाहरू, अफगानिस्तानको बिग्रैंडै गएको अवस्था र चलिरेहेको रूस-युक्रेन द्वन्द्वले त्यहाँ युद्धविराम त्याउने विषयमा विचार गर्न आन्दोलनका सहभागीहरूलाई आग्रह गरेको छ। दुई दिनको छलफलको अन्त्यमा, इक्क्र विदेश मन्त्री परिषदले इस्लामाबाद घोषणाको विषयवस्तु भनिने एक विस्तृत दस्तावेज पारित गयो जसको ओआईसी महासचिव हिसेन ब्राह्म ताहा र आयोजक विदेश मन्त्री शाह महमूद कुरेशीले संयुक्त पत्रकार सम्मेलनमा हाइलाइट गरिएको थियो।

इक्क्र ले आफ्नो परराष्ट्र मन्त्री परिषद मार्फत इस्लामिक उम्माको साफा हितको रक्षा गर्न वाचा गयो, कश्मीर, प्यालेस्टाइनमा एकताबद्ध अडान अपनायो, साफा चुनौतिहरू र अवसरहरूको फाइदा उठाउने प्रयासलाई एकताबद्ध गर्ने संकल्प गर्यो र गैर-मा मुस्लिम अल्पसंख्यकहरूको अधिकार र हितलाई कायम राख्यो।

ओआईसी देशहरू इस्लामाबाद घोषणा मार्फत, मुट्ले मुस्लिम संसार भित्र र बाहिरका सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक र प्राविधिक विकास र एकीकरणको लागि साफा दृष्टिकोण पछ्याउने वाचा गरे; सद भाव, सहिष्णुता, शान्तिपूर्ण सह-अस्तित्व, जीवनको रास्तो स्तर, मानव मर्यादा र सबै मानिसहरू बीच समझदारी प्रवर्द्धन गर्ने सामूहिक इच्छालाई पुनः पुष्टि

गर्नुहोस, द्वन्द्व रोक्न र शान्ति प्रवर्द्धन गर्न समाधानको विकास गर्न, संयुक्त र उपकरणहरू विकास गर्न यस वर्षको अन्त्यमा वा अर्को मन्त्रिस्तरीय बैठक बोलाउने प्रस्ताव, इस्लामिक विकास बैठक द्वारा अफगानिस्तान मानवीय द्रस्ट कोष को संचालनको स्वागत; १५ मार्चलाई इस्लामोफोबिया विरुद्धको अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको रूपमा घोषणा गर्न संयुक्त राष्ट्र महासभाको सर्वसम्मत निर्णय र यस सम्बन्धमा विशेष दूत नियुक्त गर्ने सीएफएमको निर्णयको सराहना गरियो; कुनै पनि देश, धर्म, राष्ट्रियता, जाति वा सम्यतासँग सबै प्रकारका आतङ्गवादलाई अस्वीकार गर्न र यस दुष्टतालाई जोड्ने प्रयासहरू, आत्मनिर्णयका लागि जनताको वैध सञ्चालनलाई आतंकवादसँग बराबरी गर्ने प्रयासको विरुद्धमा ओआईसीको बलियो अडान दोहोराइएको छ; विकास र डिजिटल रूपान्तरणलाई उत्तेजित गर्न नवाचार र उदीयमान प्रविधिहरूको बढ़ दो भूमिकालाई स्वीकार गयो र लिङ्गेज र साफेदारीलाई प्रवर्द्धन गर्ने संकल्प साफा गर्नुभयो। ओआईसी परराष्ट्र मन्त्री परिषद को सफल आयोजना र आयोजनाको इक्क्र महासचिव र प्रतिनिधिहरूले उचित प्रश्नासा गरेका थिए।

उनीहरूले मुठको लागि पर्याप्त प्रश्नासार्वी व्यवस्था गरेकोमा सरकारलाई धन्यवाद पनि दिए र पाकिस्तान दिवस समारोह र ठछ औ स्वतन्त्रता वर्षको चाँडो नजिकै रहेको पाकिस्तान सरकार र पाकिस्तानी जनतालाई बधाई दिए।

अन्तमा, यो लेखक ओआईसी परराष्ट्र मन्त्रिपरिषदको द्वारा औ बैठकको सकारात्मक, फलदायी र अग्रगामी नितिजाको लागि इमान्दारीपूर्वक प्रार्थना गर्दछ र प्रस्तावबाट पारित प्रस्तावहरू व्यावहारिक रूप लिई समयमै कार्यान्वयन होस र इस्लामिक उम्हले समस्याको समाधानतर्फ आफ्नो दायित्व पूरा गर्ने आशा गर्दछ। कश्मीर र प्यालेस्टाइनले उनीहरूको गहिरो मानवीय र आर्थिक संकटमा प्राथमिकताका आधारमा मद्दत गर्ने पुग्छ।

Hindutva: The 'Lebensraum' of India

Mr Kabir

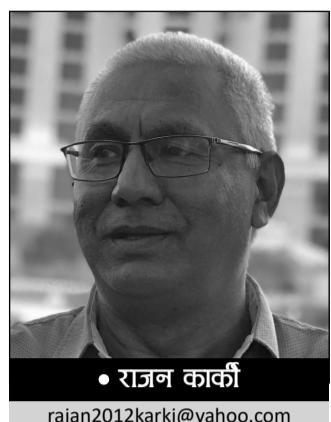
Adolf Hitler and the Nazi Party had come to power with the avowed purpose of conquering colonies and foreign lands for the Germans. They must have a living space-'Lebensraum' as the Nazis called it for the living surplus German population, finding raw materials and markets for German industrial goods. Hitler who inspired religious fervour in Germany wanted to establish its domination first over Europe and then over the entire world. Renowned historians agree that Adolf Hitler was an impulsive ruler, guided by an un governed temper. He believed in the principle of "world power or downfall." He had a firm faith in the superiority of the German race and the inferiority of other races. He became a powerful ruler and acted upon an aggressive foreign policy to subjugate other nations.

Adverse circumstances in Germany after the Treaty of Versailles helped Hitler to come to power. His propaganda techniques influenced millions of people. Adolf Hitler's internal policies were authoritarian and totalitarian. The secret police-Gestapo was formed to deal with the slightest indication of

opposition. By imitating Hitler's propaganda techniques, in the Indian general elections of 2014 and 2019, the BJP won a huge majority in the Lok Sabha, as during the election-campaign, the Hindu majority was mobilized on 'hate Muslim' slogans and 'anti-Pakistan' jargons.

Since the leader of the BJP party, Narendra Modi came to power; he has been implementing the Ideology of Hindutva (Hindu Nationalism) which has become 'Lebensraum' of India. Modi-led BJP government has mixed politics with religious fervour. Under the Modi regime, Indian internal policies are authoritarian. In this regard, various developments like the unprecedented rise of Hindu extremism, persecution of minorities even of lower cast-Hindus, forced conversions of other religious minorities into Hindus clearly show that encouraged by the Hindu fanatic outfits such as BJP, RSS, VHP, Bajrang Dal and Shiv Sena have been promoting religious

राजतन्त्र र हिन्दुवाद फक्तिने दुई मार्ग, तेशो मार्ग छैन



• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

नेताले चुनाव हारे अर्को चुनाव जित्सक्छ। नेताले सत्ता गुमाए, चुनाव जित्सक्छ। सत्तामा पुग्न सक्छ। तर राजतन्त्र समाप्त भएपछि पुनर्स्थापना गर्न दुई मार्गमात्र रहन्छ। एक- विद्रोह। दोस्रो- जनमत।

राजतन्त्र र हिन्दुवादसँग जनमत छ, जनबल पनि छ तर चुनावबाट आउने हिम्मत गर्दैन। अथवा जुन जनमत छ, त्यो मत गणतन्त्रवादीलाई, धर्मनिरपेक्षता वादीलाई दिने गर्न। कोठामा अथवा कहिले कहिलेको सङ्केत भेलामा राजतन्त्र जिन्दावाद, राजा आउ देश बचाउ भन्न्हन्, साँफ घर फर्केपछि पार्टीवालासँग आन्द्रा जोड्न पुग्छन्। राजतन्त्र र हिन्दुवादीहरू चरम अवसरवादी बनेका छन्। त्यसैले एकता छैन, ५ दर्जनभन्दा बढी समूह छन्, एकढिका हुनसक्दैनन्। अर्थात शशीर, विचारले विभाजित छन, सबैलाई देखाउनेका लागि राजावादी र हिन्दुवादी नेता बन्नुपरेको छ। तन, मन र धनले कति जना होलान् राजतन्त्र र हिन्दुवादी? १४ प्रतिशत ३५कार परिवारलाई पार्टीवाला नेताहरूले 'पुटाउ र राज गर' नीति राखेसँग उपयोग गरेका छन्।

राजावादी र हिन्दुवादी विद्रोह गर्न सक्दैनन्। न चुनावबाट जनबल लिएर परिवर्तनको शख्षोष गर्न सक्छन्। यो वर्ग

पराधीन हुन्, त्यसैले राजाको क्रान्तिकारी सन्देश पद्धन्, दड्ग पर्छन् र पार्टीलाई मतदान गर्ने तैयारीमा जुट्छन्। विवेकको यस्तो स्खलन २०६३ सालदेखि निरन्तर जारी छ।

राजतन्त्र र हिन्दुवाद राष्ट्रिय मुद्दा हो। यो मुद्दामा जननिर्णय गराउने साहस, उत्साह र हिम्मत यो बर्गमा छैन। कायरहरूको हालत जेजस्तो हुने हो, यो बर्गको जीवनलीला त्यस्तै छ।

संसारले देखेको हो- मान्छे मारेर, गोली ठोकेर, दुड्गामुढा र भ्रमपूर्ण प्रचार गरेर हिन्दुधर्म पनि फालिदिए, राजतन्त्र पनि किनारा लगाइदिए। पन्द्रौवर्षदेखि हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादी हिन्दु धर्म र राजतन्त्र चाहियो भनेर 'दयाको भीख' माँगिरहेछन्।

जसले फाले, दिने भए फाल्खे, फालेपछि किन दिनु? दिनेपर्न वाद्यकारी वातावरण बनेको पनि त छैन।

जहिले जहिले पूर्वराजा निर्मल निवासबाट निस्कन्छ, देखासाथ हामी राजा आउ देश बचाउ भनेर नारा लगाउँछौं। जब राजा निर्मल निवास छिर्छन्, यो आवाज पहाडमा ठक्कर खाएर हराएको प्रतिध्वनीजस्तो भएर सकिन्छ। हामीले यसरी पनि हिन्दुधर्म र राजतन्त्रको पुनर्स्थापना गर्न सकेला? कहिले? फेरि पूर्वराजालाई भारतीय हिन्दु समुदायबाट निस्तो आएको छ, यो तीर्थाटन हो, तीर्थाटन यसअधि पनि दर्जनौपलट भए, त्यसमा एकपल्ट थिनेछ। पूर्वराजा नववर्षको सन्देश दिएपछि भारत जाने कार्यक्रम रहेछ। हिन्दुराजा हिन्दुधर्मिक मेलामा सहभागी हुनु स्वभाविक हो। यो परम्पराको निर्वाह भइरहेको छ। तर प्रश्न को हो भने राजा भारत जाँदैमा नेपालमा राजतन्त्र आइहाल्ने होइन। भारतले दिने राजतन्त्र नेपालीले खोजेका पनि होइनन्। नेपालीलाई नेपालीले ल्याउने राजतन्त्र र हिन्दुधर्म चाहिन्छ।

हो, भारतका हिन्दुहरू पूर्वराजालाई विष्णुका अवतार मार्छन्, खुट्टा ढोग्छन्, पाउको धूलोको टीका लगाउँछन्। यो हिन्दुहरूको आरथा हो। भारतका पूर्व प्रधानमन्त्री अटलविहारी बाजपेयीसमेत

राजाको खुट्टा ढोग्ये। आस्था र राष्ट्रिय कूटनीति तथा राजनीति अलग अलग विषय हुन्। मोदीजस्ता हिन्दुवादी को छन्? तर मोदीको पालमा नेपालका कालापानी भारतको नक्सामा हाले त? यसकारण राजा तीर्थाटनमा जाँदैमा राजतन्त्र आउने भयो भनेर खुशीयाली मनाउनु आत्मरतीमात्र हो। राजतन्त्र र हिन्दुधर्म चाहिन्छ भने हामी सबै हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादी सकडमा निस्कने पर्छ, निरन्तर रूपमा विद्रोही आवाज निकालैपर्छ। अन्यथा मागेर न हिन्दुधर्म आऊँछ, न राजतन्त्र नै।

जनमतवाहक अर्को उपाय छैन पुनर्स्थापना गर्नका लागि, हिन्दु र राजशक्ति किन ती उपाय अपनाइरहेका छैनन्? राजा भारत गए, चीन गए, सार्को काहासचिवले भेटे, युरोपियन राजदूतहरूले भेट माँगेका छन्, चीन र भारत हजारौं नवराजाहरूलाई मनाउनु भन्दा एउटै राजासँग वार्ता गर्दा सुरक्षाको प्रत्याभूति हुनेरहेछ भन्ने सहमति गरेजस्ता हल्ला पिटाएर राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्रको सपनामा आमनागरिक भुलिरहेका छन्। हामीले आफैलाई नियालुपर्ने यक्ष प्रश्न हो यो।

● ● ●

राजतन्त्र र हिन्दुवादसँग जनमत छ, जनबल पनि छ तर चुनावबाट आउने हिम्मत गर्दैन। अथवा जुन जनमत छ, त्यो मत गणतन्त्रवादीलाई, धर्मनिरपेक्षता वादीलाई दिने गर्दैन।

● ● ●

संविधान बनाउनपूर्व ९३ प्रतिशत जनताले हिन्दुधर्म चाहिन्छ भनेर सुझाव दिएका थिए। ती सुझावको पोको यिनले आजसम्म खोलेनन्, संसदको एउटा कोठामा छ। इसाईको दबाबमा धर्मनिरपेक्ष संविधान लेखिदिए। हामी किन बुझदैनौ?

पूर्वराष्ट्रधर्मका चाहाराजाको भारत भ्रमणले नेपाल-भारत सम्बन्धमा, हिन्दुत्वको जर्गेनामा महत पुग्छ। राजतन्त्र नेपालीलाई चाहिन्छ कि चाहिन्न, यो नेपालीको विषय हो। हिन्दुराष्ट्रको गोरव कायम राख्ने कि नराख्ने यो नेपालीको मुद्दा हो। २०६३ सालमा हिन्दुधर्म फालियो, २०७२ को संविधानमा धर्मनिरपेक्षता लेखियो, ९५ प्रतिशत ३५कार परिवार के हेरिरहेका छन्? २०६५ साल जेठ ९५ गते गणतन्त्र कार्यान्वयन गरियो, राजाले राजदरवार छाडेर नागार्जुनको बनावास गए, राजावादीहरू ९५ वर्षसम्म किन विद्रोह गर्न सकिरहेका छैनन्? हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादी कहाँ लुकेका छौ? किन मौसमी नारामात्र लगाउँछौ? विद्रोह अथवा

परिवर्तनपछि नेता र पार्टीहरूले देश र जनतामधि अत्याचार गरेको हुन, लोकतन्त्रका नाममा अलोकतान्त्रिक चरित्र देखाएको हुन, धर्मनिरपेक्षताका नाममा हिन्दुधर्म, अन्य धर्ममधि अतिक्रमण गरेको हुन्। विधिमाथिको बलात्कार रोक्न, नीति र निष्ठामा नेतालाई अडाउन, भ्रष्टाचारको अन्त र सुशासनका लागि नेतृत्वलाई बाध्य पार्नका लागि राजा भारत गएर होइन, नागरिकमा सही र गलत छुट याउने विकेक र विकेपूर्ण विद्रोहको खाँचो छ। अभिभावकविहीन भयो देश भन्नेले अभिभावक खोज उत्तरप्रदेशका योगीले हिन्दुधर्म ल्याइदिन्छन्, दिल्ली र बेइजिङ्गले राजतन्त्र ल्याइदिन्छन् भनेर पराजीती हुनु भनेको नीतिकथामा शोम शर्माको सपना जस्तो। सपनामा बाँच्नेहरूका लागि विपना दुखादीय, पीडादायी नै हुनेगर्छ।

आसन्न भ्रमणका बेलामा पूर्व राजा र प्रधानमन्त्री मोदीको भेटघाट आचार्य महामण्डलेश्वरमार्फत हुनसक्छ। भारतीय

पत्रपत्रिकामा यस्तै प्रचार भइरहेका छन्। भारतमा हिन्दुराजाको भव्य स्वागत हुनेछ। चैत्र ११ गते भापा पुगेका राजा उत्तेबाट तीर्थाटन जानेछन्। यो शुभ समाचार नै हो। यही समाचारको भरमा नेपालमा हिन्दुराष्ट्र र राजतन्त्र पुनर्स्थापित हुने भयो भन्ने जुन हल्लाखल्ला भइरहेको छ, त्यो मिथ्यो हो।

जबसम्म नेपाली जनता, हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादी सङ्कमा सुल तैयार हुँदैनन्, संसद धेरै वा चुनावमा यो मुद्दा बोकेलाई जिताउन तैयार हुनेछन्, तबसम्म कुनै राजनीतिक परिवर्तन हुनेसक्दैन। विद्रोह पनि नगर्न, जनमत र जनबल पनि चुनावबाट आर्जन नगर्न हो भने यिनै भ्रष्टहरूले भ्रम बेचिरहेछन्, सिंहदरवारको भ्रष्टाचार गाउँ गाउँसम्म पुन्याइरहेछन्। जनताले विकासका लागि विकेन्द्रीकरण खोजेका हुन्, भ्रष्टाचारको होइन। नेताले त बुझेनन् तुम्हेनन्, मताधिकार दिनेले बुझेर किन तुम्ह पचाइरहेछन्, यो आश्चर्य हो।

परिवर्तन खोजेको हो भने जनविद्रोह अथवा चुनावमा जनएजेण्डा बोकेलाई जिताउनु पर्छ। जनता के चाहान्छन्? वैशाख ३० देखि सुरु हुने स्थानीय, त्यसपछि प्रदेश र संघीय चुनावमा स्पष्ट हुनेछ। यही चुनावले नेपालको राजनीतिक स्थिरता, परिवर्तन, नेतृत्वको छनौट गर्ने हो, पूर्वराजाको कुम्भमेलामा सहभागिताले धर्मको प्रचार हुनेछ, नेपाल भारतीय चाहान्दैन त्याउने छैन।

सबैलाई स्पष्ट होस्, राजालाई देख्यो कि जयजयकार गर्ने र त्यसपछि कोठापस्ने हिन्दुवादी र राजतन्त्रवादीको पलायनवादी चरित्रले न त राजतन्त्र र न हिन्दुराष्ट्र नै पुनर्स्थापना हुनेछ।

रामो खेतीपाति, उज्जाउ गर्न बेलैमा बीउ छर्नुपर्छ, गोडमेल गर्नुपर्छ, घामपानी मिलाउनुपर्छ। तबमात्र असारे धान मसिरमा भित्राउन पाइन्छ। राजाका सामु राजा आउ, हिन्दुधर्म चाहियो भनेर क्षणिक नाराबाजी गरेर राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्र आउनेवाला छैन। चेताना भया।

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित ग्राही साल्ट ट्रेडिङ सम्पूर्ण



साल्ट ट्रेडिङ सम

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले ससिक्खयो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातुर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

अभियान

सम्पादकीय

यस कारण जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न छैनन्

मुलक यतिवेला स्थानीय तहको निर्वाचनको मुख्यामा पुगोको छ । २०७९ वैशाख ३० गते स्थानीय तहको निर्वाच तुने पटका पक्की भएको छ । अहिले कायम रहेको ७ सय ५३ वटै स्थानीय तहमा एकै पटक निर्वाचन हुने भएको छ । स्थानीय तह भनेका जनतासँग प्रयत्न जोडिने भएकाले गर्दा जनताले दलगत स्वार्थ भन्नामाथि उठेर आफूला प्रतिनिधिहरू चुन सकेको खण्डमा मात्र जनताले सहज रूपमा स्थानीय तहबाट आफूले चाहेको सेवा सुविधा लिन सक्छन् । २०७४ सालमा भएको स्थानी तहको निर्वाचनमा जस्तै यस पटक पनि राजनीतिक दलहरूले जनतालाई भुठाआ शक्वासनहरू बाँडेर निर्वाचनमा जित हाँसिल गर्न सम्भवाना बढाई गएको छ । त्यही कारणले गर्दा केही राजनीतिक दलहरूले स्थानीय तहको निर्वाचनमा गठबन्धन गरेरै निर्वाचनमा जाने रणनीति लिएका छन् । स्थानी तहको निर्वाचनमा गठबन्धन गरेर जानु भनेको जनतालाई भुक्याउने प्रयास मात्र हो । स्थानीय तह भनेको लोकतन्त्रको मेरेदण्ड भएकाले त्यही मेरेदण्डलाई राजनीतिक दलहरूले भाँच्ने प्रयास गरिरहेका हुनाले अब जनताले नै सजगता अपनाउनु पर्न आवश्यकता देखिएको छ ।

प्रायः सदै राजनीतिक दलका तल्लो तह अर्थात् स्थानीय तहसम्म आ आफ्नो संरचनाहरू रहेका छन्। आफनो संरचनालाई बलियो र जनताले विश्वास गर्न सक्ने बनाउनुको सट्टा उनीहरूले गठबन्धन गरेर आ आफना तल्लो तहका संरचनाहरूलाई धवस्त पार्ने प्रयास गरेका छन्। निर्वाचनमा जित हाँसिल गर्न मात्र निर्वाचनको उद्देश्य होइन। जनताले मन पराएका र आफूहरूले समर्थन गरेको व्यक्तिलाई उनीहरूले मतदान गर्न पाउने अवस्था सिर्जना गरिदिने कार्य राजनीतिक दलहरूकै भएपनि भगावण्डाको आधारमा उम्मेदवारहरू खडा गरिएको अवस्थामा जनताले आफूले चाहेका व्यक्तिलाई मतदान गर्न नपाउने व्यवस्था दलहरूले गरिदिएका हुनाले राजनीतिप्रति जनताको विश्वास घट्दै गएको छ। निर्वाचनका बेला जनतालाई भुठा आश्वासनहरू बाँड्ने गरेका र त्यस्ता आश्वासनहरू पूरा हुन नसकेको हुनाले तै दलहरूले गठबन्धनक गरेरै भएपनि सत्तामा पुग्ने प्रयास गरेका हुन्। सस्ता भुठा आश्वासन दिएर पदमा पुग्नेहरूले पदलाई व्यक्तिगत लाभको माध्यम बनाएका हुनाले त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई मतदाताहरूले कठ घरामा उभयाउने अनि सिमित साधन स्रोतले पनि जनप्रिय र भविष्य बन्ने काम गर्ने जनप्रतिनिधिहरूलाई जनादेश नविकरण गरिदिएको खण्डमा सम्मान गर्ने सत्तागम अवस्था हो विर्णन्ति।

स्थानीय तहको निर्वाचन दलगत स्वार्थबाट हुन् भनेको जनतालाई समेत दलगत स्वार्थमा लाग्न बाध्य पारिनु हो। स्थानीय तहको निर्वाचन दलगत स्वार्थ भन्दामाथि उठेर गराइएको खण्डमा जनता नै निर्णयक बने भएकाले स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूलाई आफ्नो काम गर्न पनि सहज हुन्छ। जनताको सेवा सुविधामा उनीहरूले ध्यान दिन सक्छन्। दलगत स्वार्थमा निर्वाचन भएको खण्डमा स्थानीय प्रतिनिधिहरू पनि दलगत स्वार्थको लागि अधि बढनुपर्ने भएकाले गर्दा उनीहरू पनि भ्रष्टाचारमा संलग्न भएका धेरै उदाहरणहरू रहेका छन्। निर्वाचन भनेको जिम्मेवारीको परिक्षण गर्ने अवसर पनि हो। जिम्मेवारीको परीक्षण दुई प्रकारले गरिन्छ। पहिलो हो निन्दा गरेर र सजाय अति समेत दिएर। जनताको एक पटक विश्वास पाएको व्यक्तिले जनताको विश्वास गुमाउने गरी काम गर्दछ भने ऊ सजाएको भागिदार हुन्छ। तर कार्यकारीको बहल्यताले गर्दा उत्तरदायी बन्न नसकेको खण्डमा ऊ सजाएको भागिदार बन्नै पर्दछ। हाम्रा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूले कुनै बहाना बाजी गरेर आफ्नो उत्तरदायी पन्छाउँदै आएका छन्। उनीहरूले प्रदेश र केन्द्रले काम गर्न दिएनन् वा बजेट थोरै दिए भनेर जनतालाई ढाँटिरहेका धेरै उदाहरणहरू भोटिएका छन्। अति उनीहरूले आफ्नो असफलता र निर्वाचनका बेला बाँडिएका भुठा आश्वासनको दोष कर्मचारीहरूमाथि लगाउने गरेका छन्। अहिले पनि त्यस्तै भईरहेको छ। अब सचेत मतदाताहरूले त्यस्ता बहानबाजी गरेर आफ्नो उत्तरदायित्वबाट पनिछ खोजे व्यक्ति र राजनीतिक दलहरूलाई पनि सजाय दिन पर्दछ निर्वाचनमा पराजित गरिदिएर।

पाँचदलीय गठबन्धनमा रहेका दलहरूले स्थानीय तहको निर्वाचनमा समेत गठबन्धन तै गरेर निर्वाचनमा जाने निर्णय गरेका छन् । पाँच दलीय गठबन्धनको यो निर्णय जनतामाथिको घात हो । राजनीतिक दलहरूले जनतालाई विश्वासमा लिन नसकेका हुनाले उनीहरूले गठबन्धनको सहारा लिएर निर्वाचनमा जित हाँसिल गर्न लागि परेका छन् । ऐउटा दलका उम्मेदवारलाई अर्को दलका समर्थक, कार्यकर्ताहरूले मतदान गर्न भनेको त्यो दलका नेता तथा कार्यकर्ता र शुभभित्तकहरू माथिको घात हो । जनताले आफूले राजेको दलका उम्मेदवारलाई मतहालु नपाउने अवस्थाको सिर्जना दलहरूले गरेकाहुनाले सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनिएका जनता अहिले पनि सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नभएको यसैले प्रमाणित गरेको छ । यदि जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न हुन् भने किन उनीहरूले आफूले मन पराएको पार्टी र उसका उम्मेदवारलाई मतदान गर्न नपाउने ? भागवण्डा लगाएर निर्वाचनमा जाँदा कांग्रेसका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले माओवादी केन्द्रका उम्मेदवारलाई मतदान गर्न पर्ने हुन्छ भने माओवादी कार्यकर्ताहरूले कांग्रेसको उम्मेदवारलाई मतदान गर्न पर्ने हुन्छ के उनीहरूले आफ्ना मन परेका उम्मेदवारलाई मतदान गर्न नपाउने ? के

लोकतन्त्र भनेको यहि हो ? अति किन जनतालाई सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनेर डंक पिट्ने ?
लोकतन्त्र भनेको लोकको हितको लागि त्याइएको व्यवस्था भए पनि हामी कहाँ
भने त्यो अहिलेसम्म देखिएको छैन । राजनीतिक दलहरूले जनतालाई भेंडा बाढा जस्ता
बनाएका छन् । लोकतन्त्रमा जनताको आदेश राजनीतिक दलहरूले स्वीकार गर्नु पर्नेमा
हामी कहाँ भने राजनीतिक दलहरूको आदेश स्वीकार गर्न जनतालाई बाध्य पारिएदै
आएको हुनाले कागज रुपमा नेपाली जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भएका भनिए पनि
व्याहारिक रुपमा नेपाली जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नभएको प्रष्ट भएको हामीले ठहर
गरेका छन् । तरैले हामी भन्नदैनै जनता सार्वभौमसत्ता भाका देवत भनेन ।

जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न कि राजनितिक दल



• देवेन्द्र चुडाल
devendrachudal@gmail.com

समाजवादी पार्टी मिल्डा समेत नेकपा एमालेलाई पराजित गराउन सक्ने अवस्था नभएपछि नामकाकम्युनिष्ठ पार्टीहरूले आफ्नो सिद्धान्त र विचार छोडेर काग्रेससँग गठबन्धन गर्न पुगेका छन्। केही व्यक्तिहरूले त माओवादी केन्द्र र नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टीलाई भाई काग्रेस समेत भन्न थालेका छन्। आफ्नो पार्टीको विचार र सिद्धान्तलाई जनतासामु लैजानुको वदला चुनावी सभाहरूमा समाजवादी पार्टीका नेताहरूले नेकपा एमालेलाई गालि गर्ने र पार्टी अध्यक्ष केपी ओलीलाई सत्तोसराप गर्न गरेका हुनाले जनता नेकपा एकीकृत समाजवादी प्रति आकर्षित हुन सकेका छैनन्। माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादी जुनसुकै सर्तमा पनि काग्रेसको पुच्छर समाएर वैरती तर्न चाहिरहेका छन् भने काग्रेसले पनि उनीहरूलाई वैरती तारी

दिने भएको छ । राजनितिक दलहरू नेपाली काग्रेस बाहेक सबै विभाजित अवस्थामा रहेकाले गर्दा यस पटकको निर्वाचन काग्रेसका लागि सुर्वण अवसर थियो । तर काग्रेसले आफ्नो घरमा आगो लगाएर शरण माग्न पुगेका व्यक्तिहरूलाई शरणमात्र दिएनन् घरै उपहार दिने भएको छ । लामो समयदेखी काग्रेसको राजनिति गरेर गाउँ गाउँमा बसेका काग्रेसजनहरूले अब निकै कम मात्रामा टिकट पाउने भएका छन् । गठवन्धनमा रहेका दलहरूलाई भावण्डा लगाउदा काग्रेसले सहजै जित्ने पालिकाहरूमा समेत काग्रेसले भेयर, गाउँपालिकाका अध्यक्ष नपाउने सम्भावना देखिएको छ । त्यस्को प्रत्यक्ष मारमा स्थानीय नेताहरू पर्ने प्राय निश्चित रहेको छ । गठवन्धनमा पनि बस्ने अनि गठवन्धनमा रहेका दलहरूले आ आफ्नो चुनावी घोषणा पत्र जनतामा लैजाने भनेको जनतालाई भुक्तायाउने वाहेक अन्य केही हुन सक्दैन । पाँच दलिय गठवन्धन गरेर निर्वाचनमा गएपछि किन सयुक्त चुनावी घोषणा पत्र बनाउने तर्फ गठवन्धनकारी दलहरूले ध्यान दिएन त ?विगतको निर्वाचनमा जनतालाई दिएका आश्वासन हरू कति पुरा भए । चुनावको बेलामा मात्र जिल्ला र गाउँ पुग्ने नेताहरूलाई जनताले अब नेताहरूलाई चिन्नु पर्न बेला आएको छ । पाँच वर्षमा एकपटक जनताकहाँ पुगेर भुटा आश्वासनका पोकाहरू बाबूने राजनितिक दलका नेताहरूलाई जनताले अब सोधौं पर्दछ जनताको हितका लागि तपाईं

र तपाईंको पार्टीले के गर्न्यो भनेर।
राजनितिक दलहरूका लागि जनता न्यायाधिस हुन्। अदालतले दिने निर्णय र जनताले दिने निर्णयमा भिन्नता रहेको छ। अदालतले दिने निर्णयलाई पराजित हुने पक्षले स्वीकार गरेको देखिएन तर जनताले दिने निर्णयलाई सबैले स्वीकार गर्नुपर्ने वाध्यता रहेकाले गर्दा जनतालाई नयायाधिस भनिएको हो। यो विश्वव्यापी सिद्धान्त समेत हो। त्यसै कारणले गर्दा जनताले पनि विवेक पुऱ्याएर उचित निर्णय लिनु आवश्यक छ। निर्वाचनका बेला जनतालाई प्रभावमा पार्न अनेक प्रयासहरू सुरु भएका छन्। घरघरमा पैसा बाढ़ने चामल दाल पुऱ्याउने लत्ताकपडा पुऱ्याईदिने लगायतका अनेक प्रकारका भुटा आश्वासनहरू राजनितिक दलका नेताहरूले बाँडिरहेका हुनाले त्यस्ता कार्य अविलम्ब बन्द गरीनु आवश्यक छ। सत्ता गठवन्धनमा रहेका दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले सत्ताको दुरुपयोग गर्दै हेलिकप्टरको प्रयोग गरेर जनतालाई भुटा आश्वासनहरू बाँडिरहेका छन्। मन्त्रीहरूले

राजनीतिक गरिबी र प्रतिगमनको चक्र

डा. प्रकाशचन्द्र लोहानी

नेपालका ठूला मानिएका नेताहरूले देशमा आफ्नो असफलता, अकर्मण्यता र निरीहताकेन्द्रित भ्रष्टाचार र लुटतन्त्रबारे कसैले आवाज उठाउनेवितिकै त्यसको ढाकछोप गरी यथार्थ लुकाउन आफ्ना आलोचकलाई प्रतिगमनकारीको पगरी भुद्याइदिन्छन्। भ्रष्ट र तानाशाही प्रवृत्तिका शासकले जहाँ पनि आफ्नो निकृष्टता र नव-सामन्तवादी प्रवृत्ति लुकाउन आलोचकलाई प्रतिगमनकारी भन्ने र आफू अग्रामी भन्ने भाष्य कायम गर्न हरसम्भव प्रयास गरेको देखिन्छ। सिद्धान्त र यथार्थवीचको खाडल जित ठूलो बुँदै गए पनि त्यसलाई अग्रगमनको नाराको कुहिरोमा जनतालाई भुक्ताउने, भुलाउने र दिग्धमित पार्ने प्रयास सम्भव भएसम्म कायम राख्न सकिन्छ। यही प्रयास हाम्रो देशमा अहिले पनि जारी छ।

जनताको सर्वोच्चताको राजनीतिक दृष्टिकोण र सिद्धान्तलाई देशमा सामाजिक न्याय, स्वतन्त्रता, सम्पन्नता, राष्ट्रिय स्वभिमान र आत्मसम्मानको यथार्थतामा रूपान्तरित गर्ने नेतृत्व र संरचना अग्रगमन हो। सिद्धान्त, संरचना र उपलब्धिवीचको तादम्यले कुनै परिवर्तन अग्रगमन हो या होइन भन्ने निर्कोल गर्छ। तर, न्याय, स्वतन्त्रता र सम्पन्नताको लक्ष्यको भाष्य निर्माण गरेर व्यवहारमा कानुनी राज्यको उपहास, प्रजातान्त्रिक संरचनामाथि प्रहार र एउटा सानो भुइँफुट्टा वर्गको स्वार्थमा तीन करोड नेपालीको स्रोत-साधनमाथिको लुट र दुरुपयोग पश्चापान हो। विडब्बना के छ भने आफूलाई अग्रगमनकारी भन्नेहरू आज देशका प्रमुख पश्चगमनकारीमा रूपान्तरित बुँदै छन्। अफ डरलाग्दो तथ्य के छ भने त्यो अग्रगमनको मुख्याङ्गो लगाएका पश्चगमनकारीको जमात आफ्नो वास्तविकता सिविकारेर सचिवनुको सट्टा उल्टो बाटामा लागिरहेछन्।

राजनीतिक र सामाजिक परिवर्तनको शृङ्खला स्थायित्वसहितको गतिशीलतातिर लाग्छ या अराजकतामुखी विनाशतिर लाग्छ ? भने आज देशको अह प्रश्न हो। उदाहरण हेर्ने, देशमा विदेशी सहयोगको पृष्ठभूमिमा आज लागू भएको धर्मनिरपेक्षकाको नाममा पश्चिमी धन र साधनका आडमा चलेका अग्रामीको प्रोत्साहनमा सञ्चालित देशको इसाईकरणको अभियान के अग्रगमन हो ? के नेपालको सास्कृतिक संरचना र पाँच हजार वर्ष पुरानो सम्यताको जगमा गरिने प्रहार अग्रगमन हो ? के संविधानभित्रको राजसंस्था फालेर एउटा पार्टी र पार्टीभित्रको एउटा गुट-उपगुटको स्वार्थमा सीमित रहने गणतन्त्रको स्थापना अग्रगमन हो ? यदि यो अग्रगमन हो भने जापान र बेलायतभन्दा प्रतिगमनकारी कोही रहेन्छन्। अनि समाजवादलाई संविधानको अंग बनाउने परिवर्तनले विगत चार वर्षमा भ्रष्टाचार वृद्धिमा

विश्व कीर्तिमान राख्नुबाहेक अरू के काम ग-न्यो ? के अराजकता, भ्रष्टाचार, भागबन्दाको संस्कृति र एउटो सानो भुइँफुट्टा वर्गको सम्पन्नता नै अग्रगमन हो भने पश्चगमनको परिभाषा के हो ?

नेपालका स्वघोषित 'अग्रगमनकारीहरूलाई सोभियत रूस' किन ७० वर्षको 'समाजवादी' यात्रापछि गर्ल्यामगुरुम ढल्यो भन्ने निश्चय पनि जनकारी छ। अग्रगमनको नाममा सिद्धान्त, संरचना र व्यवहारवीचको ठूलो खाडलको सीमाहीन विकृतिलाई व्यवस्थाको अग्रगमन भन्ने सपनामा रमाएर सत्ताधारी बसेका थिए। त्यसवेलाका सोभियत शासकलाई चिन्ता थिएन, किनभने शसक वर्गको नियन्त्रणमा महासाक्षि सम्पन्न राष्ट्रको सैनिक शक्ति थियो र अग्रगमनकारी सिद्धान्तको निरन्तर सुगाराटान थियो। तर, यो अग्रगमनकारी दाबी गर्ने शासक व्यवहारमा पश्चगमनतिर लम्केको तथ्य राजनीतिक बागडोर सम्हालेकाहरू स्वीकार गर्न तयार थिएनन्। मार्कर्चो मानवतावादी दर्शनलाई लेनिनको अधिनायकवाद र स्टालिनको कोतपर्व शैलीको लेप लगाएर अगाडि बढाउन खोज्दा कसरी समाजवाद शब्द आफ्नै जनतामाथि कर्तृता र मानवीय शोषणसँग जोडिन पुर्यो भन्ने यथार्थ अब इतिहास भइसकेको छ।

समस्त मानव इतिहासलाई व्याख्या गर्ने आँट गर्न मार्क्सवादको दर्शन, आफ्नो कल्पनाको 'नयाँ ससार' निर्माण गर्न चाहिने संस्थागत संरचनाको अधिनायकवादी विकृति र त्यसमा निहित भ्रष्टाचारको भासमा परेर मकिएको काठजस्तो धुलो भएर एको यथार्थ बीसीं शताब्दीको अन्तसम्म आझुपुन्दा सबैले देखेका छन्। यो कुरो नेपालका 'अग्रगमनकारी'बाट पक्कै छिपेको छैन तर विडम्बना के छ भने त्यही विकृति, भ्रष्टाचार र सामाजिक अराजकतामा निहित पश्चगमनको भासमा देशलाई लगेर आफूहरू वास्तवमै यो देशका पश्चगमनकारी हीं भनी प्रमाणित गरिरहेका छन्। विडम्बना के छ भने देशलाई अधोगतितिर लैजाने क्रियाकलापको विरोध गर्ने नागरिक र राजनीतिक विन्तकलाई उनीहरू पश्चगमनकारी भन्नन्। आफ्ना लुटाहा प्रवृत्ति र शासनमा रहन देशलाई बन्धक राख्न पनि तयार हुने मनस्थितिको नांगो यथार्थलाई आँल्याउने शक्तिलाई पश्चगमनकारी भनेर आप्ना अपराध र गैरकानुनी कर्तुतलाई छोपेर जनतालाई भ्रमको संसारमा राख्न प्रयत्नत छन्।

यो प्रयास सोभियत संघमा पनि सफल भएन र यहाँ पनि सफल हुनेछन्। सायद मान्छे एउटा यान्त्रिक मेसिनजस्तो रोबट भएको भए अग्रगमनको नाममा व्यवहारमा कायम गरिएको पश्चगमन स्वीकार्य हुन्थ्यो होला, किनभने मेसिनमा मानवीय चेतना र संवेदनशीलता हुँदैन। तर, मानिस मेसिन होइन। उसको चेतना र संवेदनशीलतालाई एकपटक भुक्ताउन सकिन्छ, तर सधै भ्रम

राख्न सकिन्न। आज देशमा देखिएको अराजकता, भ्रष्टाचार र ठालुवादमाथि 'अग्रगमन'को लेप लगाउन खोज्नु मूर्खता मात्र नभई देश र जनताप्रति व्यवस्थाको गम्भीर अपराध साबित हुनेछ। जनतालाई मूर्ख र कुमालेको चक्राजस्तो जुन अकारमा पनि ढाल सकिन्छ भन्ने खलनायकहरू केही समय चम्किएको देखिए पनि इतिहासका पानामा सधै पछारिएका

एकपटक फसेपछि स्वतः त्यसबाट निरिक्नन्छ भन्ने ग्यारेन्टी छैन। यस्तो चक्रलाई स्वतः तोडन गाहो पर्छ। त्यसैले यो चक्र तोडन राज्यको स्रोत-साधन र राज्यको नीतिले मदत गर्नुपर्छ। नेपालको राजनीति पनि यस्तै चक्रमा त परेको छैन ? यहाँ राजनीतिमा माथि पुग्न जनताप्रति बेइमानी र भ्रष्टाचारप्रति अपनत्व

● ● ●

मानिसको चेतना र संवेदनशीलतालाई एकपटक भुक्ताउन सकिन्छ, तर सधै भ्रममा राख्न सकिन्न। आज देशमा देखिएको अराजकता, भ्रष्टाचार र ठालुवादमाथि 'अग्रगमन'को लेप लगाउन खोज्नु मूर्खता मात्र नभई देश र जनताप्रति व्यवस्थाको गम्भीर अपराध साबित हुनेछ।

● ● ●

छन्।

अब प्रश्न आउँछ, के यसको समाधान छैन त ? उत्तर दुई भागमा खोजुपर्नेछ। पहिलो तहमा अग्रगमनको नाममा देश 'राजनीतिक गरिबी' र प्रतिगमनको चक्रमा फर्स्टै छ भन्ने बुँदामा सहमति हुनुपर्यो। के यो समझदारी र सहमति सम्भव छ ? अहिलेसम्म यो प्रश्नलाई गम्भीरतासाथ लिइएको छैन, तर विप्रेषणको आम्दानीबाट चलेको राजनीति र नवसामन्तवादीहरूको स्वार्थमा चलेको अर्थतन्त्रले सधै अहिलेस्तै जनतालाई अग्रगमनको भुटो नारा र खुराकमा अलम्त्याएर राज्य समावना अब घट्टै गएको छ। यसको अर्थ नेपालमा राजनीतिक गरिबीको पन्जा बढेर गएको छ। अब यस तथ्यलाई रिक्वार्ट समस्या समावनको पहिलो सर्त हुन पुगोको छ। त्यसपछि मात्र देश राजनीतिक र आर्थिक गरिबीको चक्रमा फसेको जनता

अनिवार्य सर्त हुन पुगेको छ। सत्तामा पुगेर ठूलो नेता हुन भ्रष्टाचार गम्भीर र भ्रष्ट नेताको छाप लिइएका जमातबाट आमजनताको आर्थिक र सामाजिक उन्नति हुन नसक्ने यो राजनीतिक गरिबीको चक्र कसरी तोड्ने ? परम्परागत प्रजातान्त्रिक सिद्धान्तले भन्छ, पाँच वर्षमा चुनाव गर, जनता स्वयंले यो 'राजनीतिक गरिबी' र प्रतिगमनको चक्र तोड्नेछन्।



Every game. Everything about the game.

साबै देपल

www.sabaikhel.com

info@sabaikhel.com

For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

[/sabaikhel](https://www.facebook.com/sabaikhel)

[@sabaikhel](https://twitter.com/sabaikhel)



सिइओ सम्मेलन २०२२ हुँदै

नेपाल व्यवस्थापन संघको आयोजनामा सिइओ सम्मेलन २०२२ हुने भएको छ। संघले आगामी २५ चैतमा होटेल याक एन्ड यतीमा पहिलोपटक सम्मेलनको आयोजना गर्ने भएको हो। उक्त सम्मेलनमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरत करिब तीन सय सिइओको सहभागिता रहने संघले जनाएको छ। संघका अनुसार सम्मेलनमा सातवटा फरक-फरक क्षेत्रमा सञ्चालन हुने हरेक सेसनमा चारजना वर्ता र एकजना सहजकर्तासहित ३५ जना विभिन्न क्षेत्रका विज्ञहरूको सहभागिता हुनेछ।

अन्तर्राष्ट्रिय दलित आन्दोलनमा नेपाल

हिरा विश्वकर्मा

अन्तर्राष्ट्रिय स्वरूपको दलित आन्दोलन छ कि छैन यो सोध र बहसको विषय अवश्य पनि हुन सक्छ, तर यो आन्दोलन केवल दक्षिण एसिया जाहूँ २५ करोड भन्दा बढी जनसंख्या छुवाउछ तथा सीमान्तीकरण लगायत समस्याबाट पीडित छन् त्यहाँ मात्र सीमित छैन। हाम्रो रोटीबेटीको सम्बन्ध भएको छिमेकी देश भारतलाई छुवाउछ तर त्यसबाट पीडितको सीमान्तीकरणको जननी मानिन्छ, त्यहाँ ९५% शताब्दीदेखि नै महात्मा फुलेले सामाजिक सुधारको आन्दोलनको सुरुवात गरेका थिए। हाम्रै दलित आन्दोलनका शीर्ष पुरुष भगत सर्वजित विश्वकर्मा पनि २०३० शताब्दीको अन्त्यतिर भारतकै बनारसबाट शिक्षित र प्रशिक्षित हुँदै नेपालमा दलित अधिकारको आन्दोलन २००४ सालमै सुरु गरेका थिए। भारतलाई अर्को देश मान्दा नेपालको दलित आन्दोलन भारतसँग सिधै जोडिन्छ। त्यति मात्र नभईकन ६०को दशकमा नेपालका दलित नेता स्वर्गीय सहस्रनाथ कपाली, मोहनलाल कपाली, हिरालाल विश्वकर्माहरू २०१७ सालतिर भारतीय दूतावासको सहयोग तथा संयोजनमा भारतका विभिन्न ठाउँको भ्रमण गरी आएका मात्र थिएनन्, तत्कालीन भारतका प्रभावशाली नेता जगजीवन रामको सहयोगमा दलितका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्तिको समेत व्यवस्था गर्न सफल भएका थिए। पछि दलित मात्रै नभई पैसाको लोभमा अन्य जातिका व्यक्तिलाई पनि पठाउन थालेपछि त्यो रोकिएको थियो, दलित आन्दोलनमा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र भाइचारा विभिन्न कालखण्डमा देख्न सकिन्छ। भारतबाटै बढी प्रभावित भएर नेपालका दलितले पञ्चायती व्यवस्थाजस्तो निरंकुश व्यवस्थामा पनि पुरानो मुलुकी ऐनलाई हटाएर नयाँ मुलुकी ऐन ल्याउन सफल भएका थिए। अतः हरेक दृष्टिकोणबाट राष्ट्रिय आन्दोलनलाई अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा जोड़ दा त्यसबाट पीडित समुदायले मनगे फाइदा पाउन सक्छन् भन्ने कुरा हाम्रै नेपालको दलित आन्दोलनबाट थाहा पाउन सकिन्छ।

पञ्चायतकालमा बोले लेखे, सभा सम्मेलन गर्ने अधिकार खोसिएको अवस्था भएको हुँदा नेपालमा हुने कार्यक्रममा कमसे कम भारतीय समकक्षीलाई बोलाउने अवस्था पनि थिएन, तर त्यसको खाँचो स्वर्गीय टिआर विश्वकर्माले गरेका थिए । २०१७ सालदेखि बाबु जगजीवन रामसँग स्थापित भएको त्यो सम्बन्धले पछि पनि निरन्तरता पायो । बाबु जगजीवन राम नेपालबाटे राम्रो जानकारी राख्ये, सन् १९८४ मा टिआरको नेतृत्वमा गएको प्रतिनिधि मण्डलसँगको भेटमा नेपालका दलितको पनि अधिकार स्थापित हुनलाई भारतले भूमिका निर्वाह गर्नुपर्छ भनी तत्कालीन प्रधानमन्त्री इन्दिरा गान्धीसँग कुरा राखेको कुरा पनि बताएका थिए । उनकै माध्यमबाट दिल्ली निवासी डा. सोहनपाल सुमनाक्षरसँग पनि टिआर विश्वकर्माको मित्रवत मात्रै नभएर पारिवारिक सम्बन्ध पनि स्थापित भएको थियो । उनै डा. सुमनाक्षरले भारतीय दलित साहित्य एकाडेमीमार्फत विभिन्न विधामा राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय सम्मान स्थापित गरेकामा अम्बेडकर अन्तर्राष्ट्रिय पुरस्कार उनै टिआर विश्वकर्मालाई प्रदान गरेका थिए, जुन पुरस्कार भारतका क्याबिनेट स्तरको मन्त्रीको हातबाट प्रदान हुन्थ्यो । भारतमा स्थापित अन्य संघ संगठनमा पनि टिआरको संलग्नता थियो, तर त्यसलाई नेपालमा उनले जनस्तरमा पुऱ्याउन सकेका थिएनन ।

बहुदलीय व्यवस्था पुनर्स्थापना सन् १९९० मा भएपछि भने विभिन्न खालका अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्था तथा सञ्जालसँग नेपालको दलित आन्दोलनको संलग्नता बढेको हो, त्यसमा धेरैजसो भारतीय संस्था पर्दछन् भनेपछि त्यो विस्तार भएर एसिया, युरोप तथा अमोरिकासम्म पुगेको छ । यसरी अन्तर्राष्ट्रिय आन्दोलनमा जोडिंदा नेपालका दलितको सवालले पनि अन्तर्राष्ट्रिय रूपमै पहिचान प्राप्त गरेको छ । पञ्चायतकालमा नेपालमा आउने पश्चिमा देशका कूटनीतिज्ञले दलितको समस्या नेपालमै आएर थाहा पाउँथे, तर प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि आफ्नै देशमा यहाँका दलितको अवस्थाबारे थाहा पाएर आउने गरेको देखियो । नेपाल समेतको संलग्नतामा खासगरी बंगलादेश र पाकिस्तानमा भएका अल्पसंख्यक दलित हिन्दू तथा क्रिस्चियनले केही बल प्राप्त गरे, किनभने त्यहाँ मुस्लिम देश भए पनि बहुसंख्यक मुस्लिमको दमन र उत्पीडनमा उनीहरू बाँच बाध्य पारिएका थिए र आफ्नो अधिकारको विषय उठाउन पनि सक्दैनन्थे । तर त्यहाँका दलित अधिकारकर्मीको हिमचिम भारत तथा नेपालका दलित अधिकारकर्मीसँग हुँदा पश्चिमा शक्तिले पनि उनीहरूलाई सघाउन थाले, जसकारण ती देशका मुस्लिम सरकारले पनि त्यहाँका अल्पसंख्यक दलितको समस्यालाई नजरअन्दाज गर्न सकेनन् । पाकिस्तानमा त पछिलो चरणमा एक दलित महिलालाई

त्यहाँको सिनेट अर्थात् यहाँको राष्ट्रियसभामा समेत सांसदको स्वप्नमा मनोनित गरिएको थिए । बंगलादेशमा त्यहाँका दलितहरू जो सबै भूमिहीन सहरी मजदुर त्यसमा पनि सफाइकर्मी थिए, उनीहरूको अधिकार र उन्नतिमा त्यहाँका तुल्लूला गैरसरकारी संस्थाले काम गरिरहेका थिए । अतः अन्तर्राष्ट्रिय आन्दोलनले सम्बन्धित देशमा मात्रै नभईकन छिमेकी देशमा समेत प्रभाव पार्न रहेछ भन्ने पाकिस्तान र बंगलादेश

राम्रा उदाहरण हुन् ।
 नेपालका दलितको सवाल अन्तर्राष्ट्रियकरण
 हुनमा वा गर्नमा दलित गैरसरकारी संस्थाको
 ढूलो भूमिका रहेको छ, खासगरी सबै प्रकारका
 जातीय विभेद उन्मूलन महासचिवसँग जोडिने
 काम गैरसरकारी संस्थाले गरेका हुन्, त्यसलाई
 धेरेपछि मात्र सरकारले पछ्याएको हो ।
 स्विट्जरल्यान्डको जेनेभास्थित राष्ट्र संघीय
 निकायमा नेपालका प्रतिवेदन पठाउन थालेपछि
 त्यहाँ नेपालबाट जाने सरकारी प्रतिनिधिलाई
 प्रश्न सोच्ने तथा दबाब दिने हैसियतमा दलित
 पुरोका हुन् । जबदेखि सरकारी र गैरसरकारी
 क्षेत्रका प्रतिनिधि समान रूपमा त्यहाँ भाग लिन
 पाउने अवस्था आउन थाल्यो, त्यसपछि सरकारी
 क्षेत्र दलितप्रति केही उत्तरादायी हुन थाल्यो,
 किनभने सरकारले पठाउने प्रतिवेदनमा दलितका
 समस्या खासै उल्लेख गर्न चलन थिएन, तर
 गैरसरकारी प्रतिवेदन त्यहाँ पुग्न थालेपछि
 त्यसकै आधारमा सरकारी प्रतिवेदनमा विभिन्न

व्यसक आधारना सरकारी प्रतिवेदनना वानन्न प्रश्न उठन थाल्यो, त्यो देखेपछि सरकारी प्रतिनिधि पहिले नै 'हामीलाई अप्चेरो नपार्नुस् है, बरु तपाईंका सवाल के के छन् पहिले भन्नुस् हामी त्यसै प्रकारले प्रस्तुत हुन्छौं भन्न थाले। यसको अनुपम उदाहरण सन् २००९ मा दक्षिण अफ्रिकाको डर्बन सहरमा भएको विश्व सम्मेलनमा नेपालको सरकारी र गैरसरकारी प्रतिनिधिमण्डलबीच भएको सौहार्दपूर्ण कुराकानीबाट लिन सकिन्छ। जबकि भारतको सरकारी र गैरसरकारी प्रतिनिधिमण्डलबीच मञ्चमा जुहारी चलेको थियो, जसको परिणाम स्वरूप भारतका विदेशमन्त्री ओमर अब्दुल्लाहले

मञ्चमा सञ्चोधन गर्दा गैरसरकारी क्षेत्रका दलित अधिकारकर्मीले हुटिङ गरेर उनलाई भाग्न बाध्य पारेका थिए । सो डर्बान विश्व सम्मेलनमा नेपालबाट पनि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाको तरफबाट दलितको उल्लेख्य सहभागिता थियो, त्यसमा यो पर्किकार पनि सङ्गल्गन थियो ।

दलितको अन्तर्राष्ट्रिय आन्दोलनको कुरा
गर्दा सबै प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन
महासंघिको चर्चा नगरे त्यो अधिरो हुन्छ ।
राष्ट्रिय सभाका तत्कालीन सांसद स्वर्गीय
मनबहादुर विश्वकर्माले तत्कालीन प्रधानमन्त्री
तथा परराष्ट्रमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालासँग
नेपालले नियमित रूपमा पठाउनुपर्ने सबै
प्रकारका जातीय विभेद उन्मूलन महासंघिका
बारेमा के काम गरिरहेको छ भन्ने प्रश्नबाट हात्रो
यसमा जागरूकता बढेको थियो र त्यसपछि
सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबाट बेलाबेला सर्ड
कमिटीलाई प्रतिवेदन पठाउने कार्य भइरहेको
छ । त्यो प्रतिवेदन बुझाएपछि संयुक्त राष्ट्र संघले
त्यसमा सुनुवाइ समेत गर्दछ, र सो प्रतिवेदनमा
सुभाव तथा प्रश्न राख्ने भूमिका सो सञ्चिलाई
अनुमोदन गरेका अन्य देशलाई पनि दिन्छ ।
यस्तोमा नेपालको दलित समस्यालाई बुझने
राष्ट्रलाई लब्ही गरेर नेपाल सरकारले पठाएको
प्रतिवेदन तथा उन्मूलन सम्बन्धित विभिन्न

प्रतिवेदनमा प्रश्न तथा सुभाग राख्न लगाइन्छ र यो कार्य नेपालका दलित गैरसरकारी संस्थाले गरिरहेका छन् । सो सुनुवाइमा सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रका प्रतिनिधि पनि समावेश हुन पाउँच्न र त्यसको लाभ धेरैले लिएका छन् । कुनै वेला दलित आयोगका पदाधिकारी पनि सो सुनुवाइमा भाग लिने मौका पाएका थिए । यस्तो सुनुवाइमा भाग लिनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायले पनि सहयोग गर्ने गरेका छन् । यस्तो सुनुवाइको अन्तर्राष्ट्रिय महत्त्व हुने गर्दछ र त्यसका लागि नेपालमा रहेका दलित अधिकारकर्मी तथा राजनीतिकर्मीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दैन् ।

नेपालको दलित आन्दोलन अन्तर्राष्ट्रिय आन्दोलनसँग जोडिंदा मूलतः दुइटा फाइदा हुन्छन्, पहिलो फाइदा भनेको दलितको सवालमा ती अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले सम्बन्धित निकायमा आवश्यक दबाव तथा प्रभाव पार्छन्, अर्को फाइदा भनेको दलित सवाललाई सम्बोधन गर्न विभिन्न दातृ निकायले अर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग दिएका छन्। अर्को अर्थमा भन्ने हो भने नेपाल सरकारले दलितको क्षेत्रमा प्रत्यक्ष लगानी एकदम न्यून रकम गरेको छ, खासगरी उनीहरूको सशक्तीकरण र विकासको क्षेत्रमा। जे जिति विकास तथा सशक्तीकरणको क्षेत्रमा काम भएका छन्, त्यसको श्रेय अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायलाई जान्छ। नेपाल सरकारले संरचनागत रूपमा दलित विकास समिति र बादी विकास समिति बनाएको थियो तर अहिले यी दुइटै निकाय

बन्दप्रायः छन् । सवैधानिक राष्ट्रिय दलित आयोग अस्तित्वमा छ, तर त्यसले गर्ने कार्य अत्यन्तै सीमित छन् । दाउनिकायबाट सञ्चालित कार्यक्रम अनगिन्ती छन्, कतिपय सकिए र कतिपय निरन्तर जारी छन् । दलित गैरसरकारी क्षेत्रबाट जे जति काम भइरहेका छन्, ती सबै अन्तर्राष्ट्रिय दातृ निकायको सहयोगमा भएका हुन् ।

अब अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा दलित अधिकार प्रवर्द्धनका लागि के कस्ता निकाय तथा सञ्जाल क्रियाशील छन्, त्यसको चर्चा गरिनेछ । सन् १९९० को अन्तिम दशकमा स्थापना भएको इन्टरनेसनल दलित सोलिडारिटी नेटवर्क दलितका सवाललाई अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा प्रवर्द्धन गर्नका लागि स्थापित तथा क्रियाशील सबैभन्दा सशक्त संस्था हो । यसको मुख्य कार्यालय डेनमार्कको राजधानी कोपनहेगेनमा रहेको छ र यसमा नेपाल, भारत लगायत केही युरोपियन मुलुकको प्रतिनिधित्व रहेको छ । यसले युएन तथा युरोपियन युनियनमा दलितका सवाललाई प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ । मानव अधिकारको प्रवर्द्धनमा युरोपियन युनियनले नेपालमा केही लगानी गरेको थियो र त्यस्तो नीतिगत निर्णय गराउन यो सञ्जालले काम गरेको थियो । युपिआर, सर्ड, सिड लगायत अन्तर्राष्ट्रिय अभिसन्धिमा दलित तथा दलित महिलाका सवाललाई सम्बोधन गराउन पनि यसले भमिका निर्वाह गरेको छ ।

अर्को दलितका सांसदको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाल पनि अस्तित्वमा छ, त्यसको अध्यक्षता नेपालकै पूर्वमन्त्री तथा सांसद मीन विश्वकर्माले गरेका छन्। त्यसौ नेपालमा पनि त्यसको सञ्जाल रहेको छ र त्यसको अध्यक्षता पूर्वाज्यमन्त्री तथा संविधान सभासद जितु गौतमले गरेका छन्। केही वर्षपछिले त्यसको ऐतिहासिक भेला काठमाडौंमा भएको थियो तर त्यसपछि यसको सक्रियता देखिएको छैन।

खासगरी काम र वंशको आधारमा नेपाल तथा भारतका दलितलाई गरिने विभेद जस्तै संसारका अन्य देशमा पनि पाइएको छ । युरोपभरी छरिएर रहेका रोमा समुदाय जसलाई जिस्पी पनि भनिन्छ, उनीहरूलाई पनि युरोपभरि छुवाउत लगायत विभिन्न विभेद गरिन्छ र उनीहरूले आफ्नो अधिकारको लामो लडाई लडिरहेका छन् । उनीहरू युरोपभरि छरिएर रहेका हुँदा उनीहरूको ठूलो संगठित शक्ति छैन र पनि उनीहरूले सम्बन्धित देशभित्रै र युरोपभरि संघर्ष गरिरहेका छन् । दक्षिण अमेरिकाका ब्राजिलमा पेलाकु किलाम्बुला भन्ने समुदाय छ, त्यसलाई पनि छुवाउतजस्तै विभेद गरिन्छ भन्ने सुन्नमा आएको छ । त्यस्तै अफ्रिकाको सुडानमा वान्टा र हाराटिन भन्ने समुदायलाई पनि विभेद गरिन्छ । जहाँजहाँ नेपाल र भारतीय मूलका व्यक्ति बसाइसरेका छन्, वा बसोबास गर्दैन त्यहाँ त छुवाउतको समस्या पनि ज्युँका त्युँहेको हामी विभिन्न सञ्चारमाध्यमबाट जानकारी पाउँछौं । अतः यो समस्या अब एउटा महादेशको मात्र नभईकन समस्त विश्वकै समस्या भएको छ । यसलाई सम्बोधन गर्न हालसालै गोफाड भन्ने संस्था जसको नेतृत्व भारतका पाउल दिवाकरले गरेका छन्, स्थापना गरिएको छ । पाउल दिवाकरकै नेतृत्वमा एसियन दलित राइटस् फोरम पनि धेरै लामो समयदेखि क्रियाशील रहेको छ ।

नेपालबाट अमोरिका गएका कही दलित मित्रले पनि त्यहाँ विभिन्न खालका संगठन खोलेर नेपालको दलित आन्दोलनलाई आर्थिक सहयोग दिने गरेका छन्, त्यसमा पदम विश्वकर्माको नेतृत्वमा भएको गलोबल फोरम एगेन्स्ट कास्ट डिस्ट्रिमिनेसन, नासो कम्युनिटी त्यस्तै बेलायतमा सिर्जनशील समाज आदि रहेका छन्। जापानमा दक्षिण एसियाकै जस्तो बुराकुमिन भन्ने दलित समुदाय छ, जसलाई जापान सरकारले सन् १९२२ मै आर्थिक तथा सामाजिक कार्यक्रमसार्फत पुनर्स्थापित गरिसकेको छ, यद्यपि उनीहरूले यस्तै प्रकारको अन्तर्राष्ट्रिय आन्दोलनमा सहयोग तथा ऐक्यबद्धता जनाउन इमाडर भन्ने संस्था गठन गरेका छन्, त्यसले ठूलो अन्तर्राष्ट्रिय छवि निर्माण गर्न नसके पनि क्रियाशील रहेको छ ।

नेपालको दलित आन्दोलन करिब तीन दशकदेखि अन्तर्राष्ट्रिय आन्दोलन तथा संजालसँग व्यापक रूपमा जोडिएको छ, र यसबाट धेरै लाभ पनि भइरहेको छ । तर हाम्रो अधिकारको लडाइ देशभित्र जति सशक्त भयो, अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा पनि त्यसले त्यतिकै प्रभाव पार्छ । हाम्रो तीन क्षेत्रको (दलित गैरसरकारी संस्था, दलित भातुसंगठन तथा दलित सांसद) सशक्त आन्दोलनका कारणले गर्दा २०७२ को संविधानमा हामीले धेरै अधिकार प्राप्त गरेका छाँ, तर त्यसलाई कार्यान्वयन गराउन हामीले लामो लडाइ लड्नुपर्ने देखिएको छ । यसमा हामीले अन्तर्राष्ट्रिय शक्तिहरूको पनि साथ र सहयोग लिँदै अगाडि बढ्नुपर्ने देखिन्छ ।

खेलकुद

मच्छन्द्र एएफसी कप छनोटको पहिलो चरणबाटै बाहिरियो



सहिद स्मारक ए डिभिजन लिग च्याम्पियन मच्छिन्द्र फुटबल क्लब एफसी कपअन्तर्गत प्रारम्भिक छनोट चरणबाटै बाहिरिएको छ । दशरथ रंगशालामा मच्छिन्द्रले श्रीलंकाली लिग च्याम्पियन ल्यु स्टार एससीसँग प्रतिस्पर्धा गर्दा २-१ ले पराजित भयो । सोमबार ल्यु स्टारलाई दोस्रो चरणमा पुऱ्याउने क्रममा मोहमद इसान र सेनाल सन्देशले एक-एक गोल गरेका थिए । ल्यु स्टारले पहिलो हाफमै दुई गोल गरेको थियो ।

नेपालबाट प्रतिनिधित्व गरेको मच्छिन्द्रले मध्यान्तरपछि एक गोल फर्काएको थियो । कप्तान सुजल श्रेष्ठले गोल गर्दै मच्छिन्द्रलाई खेलमा फर्काउने प्रयास गरेका थिए । तर, मच्छिन्द्रले प्रतिस्पर्धामा थप गोल गर्न नसकदा एफएसी कपको प्रारम्भिक छनोट चरणबाटै बाहिरियो । खेलको २४आँ मिनेटमा ब्लु स्टारले १-० को अग्रता लियो । इसानले ब्लु स्टारलाई अग्रता दिलाएका हुन् । मिडफिल्डर फिजलको क्रिकिकमा इसानले सहजै गोल गर्न सफल भए ।

एक गोलले पछाडि परेको मच्छिन्द्रले खेलमा नियन्त्रण गुमायो । मैदानमा सम्हालिन नपाएको मच्छिन्द्रविरुद्ध ब्लु स्टारले खेलको २८५ मिनेटमा २-० को अग्रता लियो । सन्देशले ब्लु स्टारलाई दोस्रोपटक अग्रता दिलाएका हुन् । डिबक्सभिर मच्छिन्द्रका डिफेंडर रन्जित थिमालले विलयर गर्न नसकेको बललाई सन्देशले गोल गरेका थिए । नेपालको लिंग च्याम्पियन मच्छिन्द्रले मध्यान्तरअघि खेलमा पकड जमाउन सकेन । तर, पहिलो हाफमा मच्छिन्द्रले केही राम्रा गोल

अवसर चुकाएको थियो ।
दोस्रो हाफमा मच्छन्दले ब्लु स्टारमाथि दबाव बनाएको थियो । खेलको अन्तिम इन्चुरी समयमा सुजलले मच्छन्दलाई २-१ को अन्तरमा भारे । उनले मनीष डॉगीको क्रसमा गोल गरेका थिए । यसअधि नवौं मिनेटमा विमल घर्तीमगरको पासमा नुर्लान नोभर्जोभले ब्लु स्टारका गोलरक्षकविरुद्ध वान भर्सेस वानको अवस्थामै गोल गर्न चुके ।

नेपाललाई दोस्तोपटक अन्तर्राष्ट्रीय टी-२० सिरिज



नेपालले त्रिकोणात्मक अन्तर्राष्ट्रिय टी-२० क्रिकेट प्रतियोगिताको उपाधि जितेको छ । कीर्तिपुरस्थित अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट मैदानमा सोमबार नेपालले पपुवा न्युगिनीलाई ५० रनले हराउँदै त्रिकोणात्मक सिरिजको ट्रफी हात पारेको हो । सन्दीप लामिछानेको कप्तानीमा नेपालले पहिलो उपाधि हात पारेको हो । गत वैशाखमा नेपालले त्रिवि मैदानमै टी-२० उपाधि जितेको थियो । घरेलु मैदानमा नेपालले लगातार दोस्रोपटक टी-२० उपाधि हात पारेको हो ।

टस हारेर पहिलो ब्याटिड गरेको नेपालले २० ओभरमा ६ विकेट गुमाएर एक सय ६८ रनको योगफल बनायो । प्रत्युत्तरमा पपुवा चुयिणी १६.९ ओभरमा एक सय १७ रनमा समेटिंदा नेपाल ५० रनले विजयी भयो । नेपालको सानदार जितमा दीपेन्द्रसिंह ऐरीले अलराउन्ड प्रदर्शन गरे । उनले नेपाललाई जित दिलाउन ब्याटिड र बलिडमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरे ।

ਬਾਟਿਡਮਾ ੩੮ ਬਲਮਾ ੫੪ ਰਨ ਤਥਾ ਬਲਿਡਮਾ ੧੮ ਰਨ ਖੱਚੋਂ ਚਾਰ ਵਿਕੇਟ ਹਾਤ ਪਾਰੇ । ਯਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾ ਆਧਾਰਮਾ ਦੀਪੇਨਦਰਸਿੱਹ ਫਾਇਨਲ ਖੇਲਕੈ ਸ਼ਾਨ ਅਫ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਤਥਾ ਸ਼ਾਨ ਅਫ ਦੀ ਸਿਰਿਜ ਭਏ । ਸਮਗਰਮਾ ਦੀਪੇਨਦਰਲੇ ਪੱਚ ਖੇਲਮਾ ਸਾਤ ਵਿਕੇਟ ਲਿਨੁਕਾ ਸਾਥੈ ਦੁਝ ਸਥ ੫੫ ਰਨ ਜੋਡੇ । ਟੀ-੨੦ ਖੇਲਮਾ ਦੀਪੇਨਦਰਸਿੱਹ ਨੇਪਾਲੀ ਖੇਲਾਡੀਸਥਾਂ ਹਜਾਰ ਰਨ ਪੂਰਾ ਗਰ੍ਵ ਪਹਿਲੇ ਬਾਟ-ਸਸ਼ਾਨ ਬਨੇਕਾ ਛਨ् ।

प्रतियोगितामा तेस्रो टोलीका रूपमा मलेसिया थियो । लिंग चरणमा नेपालले चारै खेलमा जित निकालेर फाइनल स्थान सुरक्षित गरेको थियो । पपुवा न्युगिनी र मलेसियाले समूह चरणमा दुई अंक मात्र बटुलेका थिए । रनरेटका आधारमा पपुवा न्युगिनीले उपाधि भिडन्तमा नेपालविरुद्धको भेट पक्का गरेको थियो ।

● नेपाल एसबिआईको एटिएम र पिओएसमा भारतको रुपै कार्ड चल्ने

नेपाल एसबिआई बैंकको एटिएम र पिओएस मेसिनहरूमा रुपै कार्ड चल्ने भएको छ। भारतको रुपै कार्डमार्फत नेपाल एसबिआईको एटिएमबाट रकम निकाल्न र पिओएस मेसिनमार्फत किनमेल गर्न मिल्ने भएको हो। नेपालमा रुपै कार्डको सुरुवात नेपालका प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले संयुक्त रूपमा गरेका थिए।

रुपै भारतको पहिलो विश्वव्यापी कार्ड भुक्तानी प्रणाली भएको बैंकको दाबी छ। यो नेसनल पेन्ट कर्पोरेशन अफ इन्डियाको प्रोडक्ट रहेको जनाइएको छ। नेपालमा रुपै कार्डको सुरुवातले डिजिटल कारोबारलाई प्रवर्द्धन गर्ने र नेपालमा भारतीय मुद्रा प्रवाह बढाउन मद्दत पुग्ने जनाइएको छ। हाललाई नेपालमा रुपै कार्ड स्वीकार हुने एक मात्र बैंक नेपाल एसबिआई रहेको जनाइएको छ। रुपै कार्डका सबै भेरियन्टहरू नेपाल एसबिआई बैंकका पिओएस मेसिनहरूमा र ग्लोबल भेरियन्ट नेपाल एसबिआई बैंकका एटिएम टर्मिनलहरूमा प्रयोग गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ।

● सामसङ्का घरायसी सामानमा नयाँ वर्षको अफर

सामसङ्का नेपालले नयाँ वर्ष २०७९ को अवसर पारेर नयाँ वर्षको कोसेली, घर भित्र्यार्थी यसपालि नामक योजना सञ्चालन गरेको छ। कम्पनीले आउँदो जेठ १ गते वा स्टक रहन्नेलसम्म ग्राहकले सामसङ्का टिभी तथा डिजिटल घरेलु सामग्रीको खरिदमा छुट प्रदान गर्ने भएको हो। योजना सामसङ्का टिभी, रेफिजेरेटर र वासिड मेसिन खरिदमा लागू गरिएको कम्पनीले जनाएको छ। जसअनुसार सामसङ्का लाइफस्टाइल टिभी द फ्रेम खरिद गर्दा प्रारम्भिक क्यासब्याक प्राप्त गर्न सकिने जनाइएको छ। त्यस्तै, क्युएलइडी टिभीमा २० प्रतिशतसम्म र क्रिस्टल ४के युएचडी टिभी २० प्रतिशतभन्दा ज्यादा छुटमा उपलब्ध रहेको जनाइएको छ।

त्यस्तै, स्मार्ट टिभीमा अधिकतम २५ प्रतिशत तथा पाँच सय ७९ लिटरको कम्प्टर्टिल फ्रेन्च डोर रेफिजेरेटर, तीन सय १४ लिटरको कर्ड माइस्ट्रो र डिजिटल इन्हर्टर डबल डोर रेफिजेरेटरहरू र सिंगल डोर रेफिजेरेटरमा २२ प्रतिशतसम्मको क्यासब्याक अफर रहेको कम्पनीले जनाएको छ।

यस्तै, आठ केजी, नौ केजी र १२ केजी क्षमताका फ्रन्ट लोड वासिड मेसिन, आठ र १२ केजी क्षमताका एआई इकोबबल वासर ड्रायर, सात केजी क्षमताको टप लोड डिजिटल इन्हर्टर प्रविधि र सात केजी क्षमताको टप लोड वासिड मेसिनहरूमा पनि योजना अवधिभर ७९ प्रतिशतसम्म क्यासब्याक प्रदान गरिएको कम्पनीले जनाएको छ।

टिभीमा एक वर्ष वारेन्टी र थप एक वर्ष प्यानलहरूमा वारेन्टी दिएको जनाइएको छ। डिआइटी कम्प्यूटर (रेफिजेरेटर) र एसीमा १० वर्ष, डिआइटी मोटर (वासिड मेसिन)मा १० वर्षको वारेन्टी रहेको कम्पनीले जनाएको छ। यसका साथी ग्राहकको सुविधाका लागि योजना अवधिभर खरिद गरिएको केही उपकरणहरू निःशुल्क जडान गरिदिने व्यवस्था रहेको कम्पनीले जनाएको छ।

टिभीमा एक वर्ष वारेन्टी र थप एक वर्ष प्यानलहरूमा वारेन्टी दिएको जनाइएको छ।

डिआइटी कम्प्यूटर (रेफिजेरेटर) र एसीमा १० वर्ष,

डिआइटी मोटर (वासिड मेसिन)मा १० वर्षको

वारेन्टी रहेको कम्पनीले जनाएको छ। यसका साथी

ग्राहकको सुविधाका लागि योजना अवधिभर खरिद

गरिएको केही उपकरणहरू निःशुल्क जडान गरिदिने

व्यवस्था रहेको कम्पनीले जनाएको छ।

नयाँ व्यवस्थाअनुसार जुनसुकै सेवा प्रदायकको

नेटवर्कमा कुराकानी गर्न सकिने किफायती मूल्यका

अल नेट भ्वाइस उपलब्ध गराउने भएको छ।

कम्पनीले हाल उपलब्ध भझहेका विभिन्न प्रकारका

अननेट भ्वाइस प्याक कायम राख्दै तिनमा थप

सुविधासहित किफायती मूल्यमा विभिन्न प्रकारमा

अल नेट भ्वाइस प्याक उपलब्ध गराउन लाग्ने हो।

यसका साथी कम्पनीले उपलब्ध गराइरहेका

विभिन्न प्रकारका सजिलो अनलिमिटेड पोस्टपेड

प्याक, सजिलो अनलिमिटेड प्रिपेड प्याक र सियुजी

प्याकहरूलाई अझै ग्राहकमैत्री र आकर्षक बनाइएको

कम्पनीले जनाएको छ।

नयाँ व्यवस्थाअनुसार जुनसुकै सेवा प्रदायकको

प्याक दुई सय ६५ रुपैयाँमा र एक हजार दुई सय

मिनेटसम्म कुराकानी गर्न सकिने ३५ दिनको प्याक

पाँच सय ५० रुपैयाँमा उपलब्ध गराइएको कम्पनीको

भनाइ छ। यसैगरी, बिहान ५ बजेदेखि साँझ ५

बजेसम्म कुराकानी गर्न सकिने अनलिमिटेड अल

नेट डे भ्वाइस प्याक र राति १० बजेदेखि बिहान

● सिटिजन्स बैंक र बर्दिवासको जनसेवा हस्पिटलबीच समझदारी

सिटिजन्स बैंक इन्सरनेसनल लिमिटेड र बर्दिवासको जनसेवा हस्पिटल प्रालिबीच बैंकका कार्डवाहक ग्राहकलाई छुट दिने समझदारी भएको छ। बैंकका कार्डवाहकले अस्पतालका सबै सेवामा १० प्रतिशत छुट पाउने समझदारी भएको हो। यस किसिमको सहारायबाट बैंकका ग्राहक लाभान्वित हुने विश्वास लिएको बैंकले जनाएको छ।

बैंकले हालसम्म कार्ड नभएका ग्राहकलाई तत्कालै नयाँ कार्ड उपलब्ध गराउन सिटिजन्स इन्स्ट्रयान्ट कार्डको व्यवस्था गरेको जनाएको छ। यस्तै मोबाइल बैंकिङमार्फत खानेपानी, बिजुली तथा इन्सरनेटको बिल मोबाइल बैंकिङमार्फत खानेपानी, प्रिपेड तथा पोस्टपेड मोबाइल बिल मोबाइली, कार्डलेस विथडल र मुद्री खाताको आवेदन दिन सक्नेलगायतका व्यवस्थासम्म गरेको जनाइएको छ। बैंकले वैशाख ७ गतेको वार्षिकोत्सवलाई ध्यानमा राखेको वैशाख ७ सम्म लागू हुने गरी विभिन्न सेवा-सुविधामा छुट र क्यासब्याकलगायतका योजना ल्याएको जनाएको छ। हाल देशभरमा एक सय ७४ शाखा, एक सय २५ एटिएम र ९० शाखाहित बैंकिङमार्फत सेवा दिँदै आएको बैंकले जनाएको छ।

● नेपाल लाइफको लाभांश पारित

नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडले सेयरधनीका लागि प्रस्ताव गरेको लाभांश वितरण प्रस्ताव पारित भएको छ। कम्पनीको २९५० वार्षिक साधारणसभाले १४ प्रतिशत बोनस सेयर तथा कर प्रयोजनका लागि शून्य दशमलव ७३६८ प्रतिशत नगद लाभांश वितरण गर्ने प्रस्ताव पारित गरेको हो।

बोनस सेयर वितरणपश्चात कम्पनीको चुक्ता चुंजी आठ अर्ब २० करोड रुपैयाँ पुग्ने कम्पनीले जनाएको छ। चुक्ता चुंजी जीवन बिमा क्षेत्रकै सर्वाधिक रहेको कम्पनीको दाबी छ। साधारणसभामा अध्यक्ष गोविन्दलाल संघर्षले वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै आव ०७६/७७ मा कम्पनीले कुल बिमाशुल्क करिब २७ अर्ब ६५ करोड आर्जन गर्न सफल भएको जानकारी दिए। २१ वर्षमा जीवन बिमा क्षेत्रमा कम्पनीको व्यावसायिक हिस्सा र गरिमालाई अर्थै नयाँ उचाइमा अगाडि बढाउनका लागि संरचनात्मक सुधार, संस्थागत सुशासनको पूर्ण पालना, सुदूर आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, सेवा प्रणालीमा नवीन प्रविधिको प्रयोग गर्ने उनको भनाइ थिए।

सभामा कम्पनीको विश्विष्ट नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत प्रीविणरमण पराजुलीले बिमा समितिबाट जारी लगानी निर्देशिकाको परिषिक्ति रही दिगो एवं भरपर्दो लगानीका क्षेत्रहरूमा लगानी विस्तार तथा विविधीकरण गर्दै जाने नीति लिएको बताए। सम्पत्ति र दायित्वबीच सन्तुलन कायम गर्ने चुंजीगत लगानी वृद्धि गर्न आवश्यक भएकाले देशका विभिन्न सहरहरूमा दीर्घकालीन चुंजीगत लगानीका लागि तोस कार्य गर्ने लक्ष्यका साथ कम्पनी अगाडि बढेको

नेपाल टेलिकमले जुनसुकै सेवा प्रदायकको

नेटवर्कमा कुराकानी गर्न सकिने किफायती मूल्यका

अल नेट भ्वाइस उपलब्ध गराउने भएको छ।

कम्पनीले हाल उपलब्ध भझहेका विभिन्न प्रकारका

अननेट भ्वाइस प्याक कायम राख्दै तिनमा थप

सुविधासहित किफायती मूल्यमा विभिन्न प्रकारमा

अल नेट भ्वाइस प्याक उपलब्ध गराउन लाग्ने हो।

यसका साथी कम्पनीले उपलब्ध गराइरहेका

विभिन्न प्रकारका सजिलो अनलिमिटेड पोस्टपेड

प्याक, सजिलो अनलिमिटेड प्रिपेड प्याक र सियुजी

प्याकहरूलाई अझै ग्राहकमैत्री र आकर्षक बनाइएको

